

Månadsmöte 9 september

Bo bra hela livet – om boende för äldre.

Många medlemmar kom till höstens första månadsmöte 9 september för att lyssna till **Per Pettersson** från Falu kommun. Det var Seniorvecka i SPF:s regi och veckans tema var ”Bo och leva”.

Frågor om boende för äldre diskuteras flitigt i media och inte minst oss äldre emellan.

Per gick översiktligt igenom äldreboende från fattighus och ålderdomshem till äldreboende och servicehus. Mycket har förändrats de senaste åren. Vad som numera gäller är ofta föremål för diskussion och svårt att få grepp om. Intressant nu är *Äldreboendedelegationens* betänkande 2008 ”Bo bra hela livet”. Man talar där om

- *Seniorbostäder* med ålderskrav
- *Trygghetsbostäder* med kommunens kriterier
- *Vård och omsorgsboende* med kommunalt ”biståndsbeslut”
- *Korttidsvård* med avlastningsplatser.

Per ar många år tjänstgjort inom omvårdnadsförvaltning och är nu utredare i Falu kommun i de här frågorna. Han gav en översikt över kommunens bostadsplanering. En del planer finns på om- och tillbyggnad av hus för att passa äldre. Men nybyggnader är just nu inte aktuella.

Enkäter har gett vid handen att äldre önskar bo centralt, ha nära till service och grönområde samt ha goda kommunikationer. Det måste bli lättare för villa-boende att byta till bekväm lägenhet om de önskar. Men dyra boendekostnader i lägenhet kan vara ett hinder.

Försäkringskassans bostadsbidrag för pensionärer. Ett snårigt område som Per försökte förklara för oss. För frågor om detta kontaktar man Försäkringskassan.

Tid gavs för frågor och den utnyttjades flitigt.

Övrigt.

Sammanslagning SPF och SPRF. En för medlemmarna intressant upplysning kom fram under mötet: Diskussioner har centralt påbörjats om ett samgående av vår riksförening SPF med Statsanställdas förening SPRF. Detta kommer också att beröra oss i Falun. SPRF har också en faluavdelning.

Aktuella resor. Månadsmötet inleddes med att Ruth Trued gav tips om nyheter från resekommittén.

Vid kaffeborden fortsatte diskussionerna och samvaron.

Text och foto: Gustaf Lagerby

Månadsmöte 7 oktober

Nanna-Lisa Gilén berättar om "Gamla Faluhus".

Det var en solig och litet blåsig höstdag utanför fönstren när nittioåriga pigga och kunniga pensionerade läraren Nanna-Lisa Gilén på oktobers månadsmöte berättade till bilder om gamla hus i Falun. Salongen var fullsatt. Det här är ett av hennes favoritämnen och hon har lett många uppskattade kulturvandringar om husen i Falun. Nanna-Lisa varvade kunskaper med personliga minnen. Hennes förra elever i salongen har hunnit bli gamla och grå och man hörde från bänkarna igenkännande kommentarer när bilderna visades.

Övrigt.

Som inledning på mötet berättade Hans Thors om höstens *friskvårdsprogram*. "Friskvård är inte för att bli yngre utan för att bli äldre".

Gunnar Trued och Ove Stridh presenterade *intressanta litet längre resor* som finns på programmet.

Barbro Andréason inbjöd till teaterbesök "Liljecroonas hem" på Dalateatern,

SPF-kören Falun dirigerad av Margareta Åberg sjöng några visor. Det lät utmärkt, trots kort repetitionstid.

Text och foto: Gustaf Lagerby

VET DU VAD?

Jaså inte?

Ta då del av vårt stora utbud av:

STUDIECIRKLAR

FÖRELÄSNINGAR

UTFLYKTER - STUDIEBESÖK

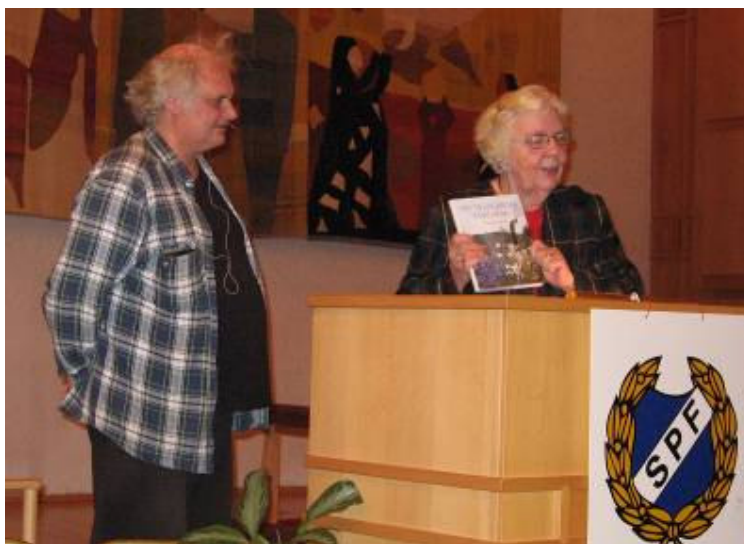
FALU SENIORUNIVERSITET under **FOLKUNIVERSITETET**

Om Du vill veta mer ring 023-178 49 (tisd 10.00 - 12.00) eller mejla till falu.senior@folkuniversitetet.se

Och märk väl, högskole- eller universitetskunskaper behövs EJ.

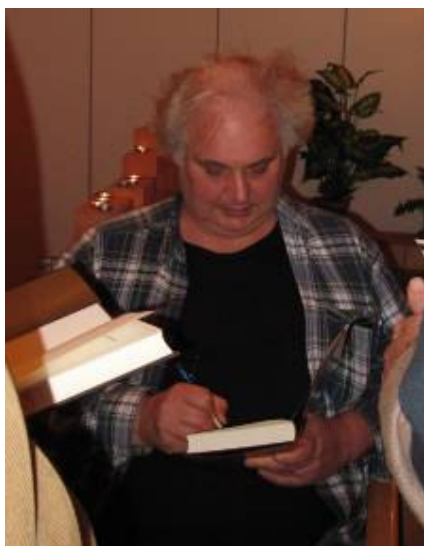
Månadsmöte 4 november

Göran Greider berättar om Dan Andersson.

Kamrater! Så inledde Göran Greider sitt framträdande vid SPF Falubygdens månadsmöte i november månad. Han fick oss att känna oss som kamrater med på resan till Dalarnas finnmarker och Skattlösberg. Det var om Dan Andersson han berättade men han bjöd samtidigt på glimtar från sitt eget liv och tänkande.

Göran är den mångsidige mångsysslaren, en kunskapstörstande arbetargrabb med mycket stor receptivitet som varit dansbandsmusiker och som blev författare, poet, journalist, debattör. Dan Anderssons poesi och musik kom han tidigt i kontakt med, men det var på senare år som chefredaktör på Dala-Demokraten han på allvar kom att intressera sig för Dalarna och finnmarkens folk och dess kultur. Dan Andersson skildrade skogarnas mystik och skogsfolkets liv. Göran kom att forska djupt i författarens liv och han kunde nu för oss skildra hur Dan från finnmarken bröt upp till arbete som nykter-

hetsombudsman, journalist, föredragshållare, visdiktare, sångare och författare. Han var en rastlös person, bohemisk, aktivt verksam men också med stora behov av stillhet och mystik. Hans känslor för barndomens finnmark var ambivalent. Han flydde från den men kom sedan tillbaka dit i sin diktning och även så småningom som hemvändare.

Göran Greiders bok om Dan Andersson heter "Det gångna är som en dröm och det närvarande förstår jag icke". Den långa titeln är ett citat från diktaren som ger hans person i ett nötskal. Många passade på att köpa den signerade boken.

Göran mötte en mycket intresserad och engagerad publik i den fullsatta Missionskyrkan.

Text och foto: Gustaf Lagerby

Triangelresa Stockholm - Riga - Tallinn - Stockholm

Vi är ca 25 SPF:are från Falun som deltar i denna snabbresa till två av de baltiska länderna. Med båt transporteras vi fram och tillbaka över Östersjön och vår egen buss tar oss med på rundturer i huvudstäderna och fraktar oss de 30 milen, genom ödslig landsbygd, mellan Riga och Tallinn.

Riga är den större staden, nästan dubbelt så stor som Tallinn. Den estniska guiden säger ”pocket size”, om sin huvudstad.

Riga är belägen nära floden Daugavas mynning. Floden leder djupt in i Ryssland och Riga blir därför tidigt den viktigaste staden i Baltikum. Staden grundas 1201 av en livländsk biskop. Delar av den ursprungliga staden finns kvar, men av den medeltida stadsmuren kvarstår endast en kort del och ett av dess försvarstorn. I landet har härskat omväxlande danskar, tyskar, polacker, svenskar och ryssar. Alla har bidragit till Rigas nutida positiva utseende, men staden har också härjats, bränts och beskjutits.

Staden är i dag en modern storstad. Bland intressanta byggnader finns bl a 800 vackra ungdomshus och marknadshallar, som under kriget var hangarer till zeppelinare.

Riga. Utsmyckning från Jugendperioden

Tallinn ”den danska staden” grundades 1232 av hansaköpmän från Visby och var länge en liten provinsstad. Tallinn och Riga ligger så nära varandra. Förutsättningarna har ofta varit de samma. Tallinn har, precis som Riga intagits av härar från olika länder. Men den stora skillnaden verkar vara att Tallinn aldrig har förstörts av inkräktarna. Vår guide förklarar att esterna hellre har givit bort sitt land eller kapitulerat. Därför finns i dag den medeltida, gamla staden kvar.

Tallinn. Stadsmur och försvarstorn.

Guiderna förklarar att ester och letter alltid har känt samhörighet, trots stor olikhet i språk. Estniskan tillhör nämligen den finsk/ugriska språkstammen medan lettiskan tillsammans med litauiskan tillhör en särskild baltisk språkstam, och är mer besläktad med de slaviska språken.

Vi har sett så mycket intressant, pratat mycket och skrattat mycket. Vi har ätit gott och, på kvällstid, kunnat koppla av i någon nedsutten pianobar. Vi har alltså haft semester, om man nu kan sägas ha det som pensionär.

Tack reseansvarige Gunnar Trued för en väl genomförd resa till två huvudstäder, som ligger så nära Sverige, men ändå verkar ligga så långt borta.

Text och foto: Inger Ågren-Grundelius

"S I S T A D A N S E N"

Vilket intresse det blev att anmäla sig till "Sista dansen" på Stockholms Stadsteater! En riktig "expeditionsvältare". Den första bussen med förväntansfyllda SPF:are for till Stockholm tidigt en oktobersöndag, första dagen med klockorna på vintertid. Nästa resa är redan fullbokad och många väntar på en eventuell tredje resa.

På Stadsteaterns stora scen har "Sista dansen" redan spelats en tid och rönt stort intresse. Pjäsförfattaren Carin Mannheimer har på ett inkännande och humoristiskt sätt skildrat tillvaron för en grupp ganska skröpliga "äldre äldre" på något som motsvarar ett "vård och omsorgsboende". Hon har tidigare gjort en uppskattad TV-serie med liknande motiv. Det är människor med olika bakgrund som vistas tillsammans och som har olika sätt att möta sin skröplighet. Deras minnen och önskedrömmar från ungdomsåren finns kvar och möter en nu helt förändrad värld och tillvaro. Men det är ingen sorglig föreställning. Det är en fyndig och humoristisk dialog och en positiv ton i personernas sätt att möta varandra. Den fåtaliga personalen gör så gott den kan med gott humör. De kända skådespelarna, många med för rollerna rätt ålder, var mycket bra. Vi kommer att minnas många dråpliga episoder och kommentarer från föreställningen.

Innan föreställningen intog vi lunch på Teaterbaren på Kulturhuset med utsikt över Sergels torg. Vi uppskattade mycket att den moderna bussen i höstruset var med hela vägen från dörr till dörr i huvudstaden. Resan var som vanligt mycket bra arrangerad av paret Trued.

Text o bild: Gustaf Lagerby

I foajén: Per-Olof Odén, Gunnel Odén, Margareta Westh och Ingvar Mårtensson.